

3.6. Piemērs ievainojamības faktoriem un riskiem transportlīdzekļu tirgotāju nozarē

Ievainojamības faktori un galvenie sektora riski ir pamats, kas jāņem vērā, izstrādājot savu risku novērtējumu. Attiecībā uz sektoru specifiku jāņem vērā šādi VID identificētie sākotnējie sektoru ievainojamības faktori un prezumētie riski.

Transportlīdzekļu tirdzniecības galvenie ievainojamības faktori ir:

- liels paaugstināta riska klientu īpatsvars;
- augsts skaidras naudas apgrozījums;
- salīdzinoši augsts klientu nerezidentu un PNP īpatsvars;
- nepietiekama izpratne par NILLTPFN pasākumu nozīmību;
- augsts konstatēto pārkāpumu īpatsvars (50%);
- nespēja identificēt aizdomīgus darījumus un iesniegt ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem;
- grūtības iegūt visu klienta izpētei nepieciešamo informāciju;
- praktiski nepastāv darbības uzsākšanas kontrole.

Transportlīdzekļu tirdzniecības galvenie prezumētie riski.

Galvenie riski ir saistīti automašīnu pārdošanu juridiskām personām ar čaulas kompāniju pazīmēm un darījumu strukturēšana, lai samazinātu maksājamo nodokļu apmēru, kā arī apzināta juridisku personu izmantošanu, lai slēptu darījumā iesaistīto līdzekļu izcelsmi un darījuma patieso labuma guvēju. Ņemot vērā skaidras naudas lietošanas ierobežojumus, noziedzīgi iegūtas skaidras naudas legalizēšanas risks, izmantojot dārgu automašīnu iegādi, ir mazinājies, taču joprojām ir vērā ņemams un var aktualizēties pie maksājumu strukturēšanas un trešo pušu iesaistīšanas. Papildu uzmanību jāpiešķir klienta profilam un līdzekļu izcelsmei darījumos, kad dārgs auto tiek nodots uz realizāciju vai samainīts pret citu lētāku auto.

Novēršanas likuma subjektiem norādītie riski ir jāpielāgo sniegto pakalpojumu/produktu klāstam un specifikai.

Piemērs atsevišķiem subjekta savu un klienta risku klasifikatoriem:

Riska klasifikācijas matrica transportlīdzekļu tirgotāju nozarē					
Riska faktors	Mazs	Vidēji mazs	Vidējs	Vidēji liels	Liels

Pakalpojumu veids	Tikai ievēd un pārdod automobiļus	Par komisijas maksu tirgo klientu automobiļus un ievēd automobiļus no ārvalstīm	Piedāvā iespēju pasūtīt specifisku automobili, pieņem klienta automobili kā daļu no samaksas	Papildus minētajam piedāvā līzings pakalpojumus	Papildus minētajam piedāvā automobiļus, kuri iegādāti no juridiskas personas
Klienta profils kopsakarā ar maksājuma informāciju	Rezidents, kurš pērk automobili sev, izmantojot kredītu vai līzingu	Rezidents, kurš pērk automobili sev par skaidru naudu	Rezidents, kurš pērk automobili trešajai pusei, vai nerezidents, kurš iegādājas automobili ar pārskaitījumu	Nerezidents no zema riska valstīm, kurš iegādājas automobili skaidrā naudā. Nerezidents, kurš iegādātajam automobili m kā lietotāju norāda trešo personu.	Nerezidents no augsta riska valstīm, kurš iegādājas automobili skaidrā naudā. Juridiskā persona, kuras saimnieciskā darbība neatbilst iegādātā automobiļa specifikai.
Klienta profils kopsakarā ar jurisdikcijas risku	Rezidents, kura biznesa modelis ir labi zināms	Rezidents, par kura biznesa specifiku ir grūti iegūt visu nepieciešamo informāciju	Nerezidents no Eiropas Ekonomiskās zonas ar skaidru un saprotamu biznesa modeli	Nerezidents no jurisdikcijas ārpus EEZ. Rezidents, kurš ir iekļauts riska personu reģistrā vai ir bijis sodīts par mantiska rakstura noziegumiem, vai publiskajā telpā ir informācija par tā saistību ar šādām personām	Nerezidents no augsta riska jurisdikcijām vai augsta riska trešajām valstīm. Rezidents, kurš darbojas augsta riska nozarē (piem. dubultā pielietojuma preču tirdzniecība, ražošana)

Piemērs sava sākotnējā riska novērtējumam skatāms 3.2. sadaļā.

